

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 42/2021)

София, 3 ноември 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 28.10.2021 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Площи и производство на тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
2.	Есенна кампания.....	5
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7
4.	Цени	7
4.1	Зърнени и маслодайни култури	7
4.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 28.10.2021 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

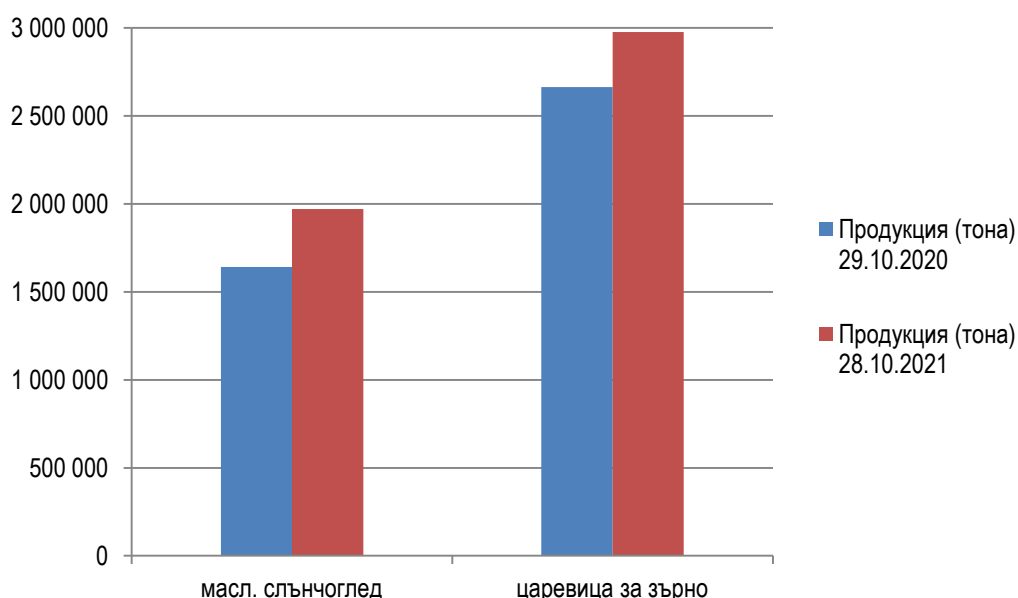
Оперативните данни към края на м. октомври 2021 г. сочат увеличение на продукцията от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно спрямо година по-рано, съответно с 20% и 11,7%. И при двете култури този ръст се дължи на по-високите добиви от декар.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 28.10.2021 г.

	28.10.2021					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	% реколтирани площи	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	837 888	826 479	98,6%	1 970 073	238	3,5%	2,2%	20,0%	17,2%
царевица за зърно	573 250	505 947	88,3%	2 975 757	588	0,0%	-6,9%	11,7%	20,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 28.10.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Площи и производство на тютюн

На отделни места в страната продължават мероприятията по прибирането на последните количества тютюн. Формираните по-високи средни добиви отчасти компенсират негативния ефект от по-малкия размер реколтирани площи, което води до годишно увеличение на продукцията от тютюн при тип „Вирджиния“ – с 18,5% и при тип „Бърлей“ – с

0,4%. Реколтата от Ориенталски тютюн е с 6% под миналогодишното, поради редуциране на площите.

Площи и производство на тютюн към 28.10.2021 г.

	28.10.2021				Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн-Ориенталски	2 343	2 343	3 650	156	-9,1%	-9,1%	-6,0%	3,3%
Тютюн-Вирджиния	956	956	1 848	193	-24,1%	-24,1%	18,5%	55,6%
Тютюн-Бърлей	191	191	508	266	-31,8%	-27,1%	0,4%	37,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХГ

1.3 Площи и производство на зеленчуци

По последни оперативни данни, производството на картофи е с 1,7% повече, спрямо аналогичния период на 2020 г., повлияно основно от увеличения среден добив. На този етап производството на пипер, зеле, краставици и домати от открити площи е с между 2,9% и 28,3% по-ниско, поради по-късното прибиране на реколтата през настоящата година, съчетано и с намалени средни добиви (с изключение на краставиците, при които се отчита с 10,6% по-висок среден добив).

Площи и производство от зеленчуци към 28.10.2021 г.

	28.10.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	10 605	9 540	170 194	1 784	-7,2%	-5,0%	1,7%	7,1%
домати на открито	2 249	2 155	36 592	1 698	-21,4%	-24,7%	-28,3%	-4,9%
краставици на открито*	511	507	7 957	1 569	-34,2%	-33,6%	-26,5%	10,6%
пипер на открито	2 695	2 526	42 511	1 683	4,1%	-2,4%	-2,9%	-0,5%
зеле	1 228	710	15 019	2 115	-9,6%	-5,2%	-17,2%	-12,7%
домати в оранжерии	465	459	40 012	8 717	-17,4%	-10,2%	2,9%	14,6%
краставици в оранжерии	452	442	46 627	10 549	-3,2%	0,7%	6,3%	5,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* вкл. и корнишони

** Данните са за разгънати площи.

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 28 октомври 2021 г. се отчита увеличение на продукцията от грозде (винено и десертно), малини, сливи и орехи с между 1,3% и 44% на годишна база, в резултат на увеличение на средните добиви и/или реколтираните площи. Засага, производството на ябълки и круши изостава спрямо миналата година, респективно с 10,1% и 10,8%.

Площи и производство от трайни насаждения към 28.10.2021 г.

	28.10.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 598	3 511	37 088	1 056	-15,2%	-10,1%	6,0%
круши	623	593	2 890	487	14,3%	-10,8%	-22,0%
сливи	9 140	9 140	62 279	681	13,3%	12,0%	-1,2%
орехи	9 034	7 185	9 076	126	17,1%	44,0%	22,3%
малини	1 860	1 839	6 668	363	-6,5%	9,1%	16,7%
лозя винени	32 936	32 033	197 126	615	-3,6%	10,6%	14,7%
лозя десертни	2 764	2 755	15 763	572	-2,3%	1,3%	3,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, ИСАК и ОСЗ, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

Забележка: Данните за площи за реколтиране с круши, праскови, сливи, орехи и винени лозя от предходния бюлетин са ревизирани.

2. Есенна кампания

При по-бавни темпове спрямо миналогодишните (за пшеница, ечемик, ръж и тритикале), сеитбата на есенните култури за реколта `2022 продължава. Същевременно, засетите площи с маслодайна рапица са с 10,4% повече на годишна база.

Засети площи с есенници към 28.10.2021 г. (ха)

Култура	29.10.2020	28.10.2021	Изменение
пшеница	625 796	418 728	-33,1%
ечемик	67 199	40 909	-39,1%
маслодайна рапица	101 787	112 364	10,4%
ръж	2 959	2 159	-27,0%
тритикале	5 934	4 613	-22,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХГ

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През периода 25 – 31 октомври 2021 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. При липса на отчетени количества и по същото време на 2020 г., увеличението на общия експорт на пшеница и ечемик през порта от началото на настоящата пазарна година до момента на годишна база се запазва на нива от съответно 91,8% и 81,2%. Все още не са преминавали товари с рапица от реколта `2021.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 31.10.2020	05.07.2021 – 31.10.2021	Изменение на годишна база
пшеница	424 119	813 481	91,8%
ечемик	43 228	78 332	81,2%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

2021/22 пазарна година

През първите два месеца на настоящата пазарна 2021/22 година през Пристанище Варна са изнесени общо 318,7 хил. тона царевица (в т. ч. 54,8 хил. тона през последната седмица), което е с 22,1% повече на годишна база. Засега през порта не са преминавали товари със слънчоглед от новата реколта.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 31.10.2020	30.08.2021 – 31.10.2021	Изменение на годишна база
царевица	260 938	318 698	22,1%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

От началото на пазарните години – м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури, до 31 октомври 2021 г. е реализиран минимален внос на царевица през Пристанище Варна - 3,9 хил. тона. Все още няма данни за осъществен импорт на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 40/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 40/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 27 октомври 2021 г. се наблюдава леко увеличение на средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), царевица и ечемик за страната, в рамките на 0,2% - 5% на седмична база и незначително понижение на цената на слънчогледа – с 0,1%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.10.2021 г., лв./тон без ДДС

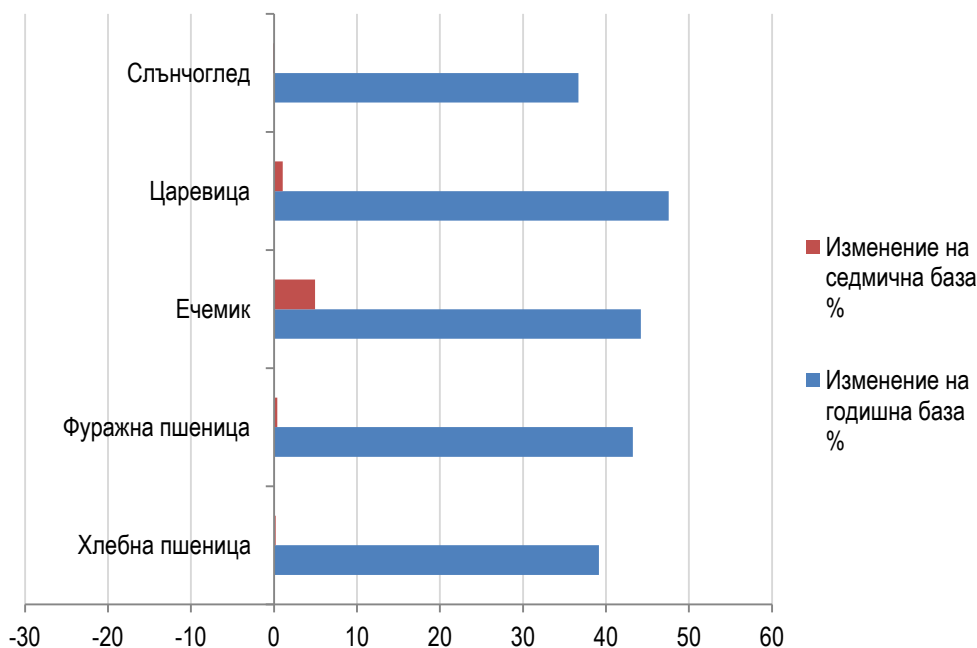
	28.10.2020	20.10.2021	27.10.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	360	500	501	39,2	0,2
Фуражна пшеница	340	485	487	43,2	0,4
Ечемик	294	404	424	44,2	5,0
Царевица	330	482	487	47,6	1,0
Слънчоглед	812	1 111	1 110	36,7	-0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Сравнявайки със същия период на миналата година, основните зърнени и маслодайни култури са поскъпнали с между 36,7% (слънчоглед) и 47,6% (царевица).

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
27.10.2021 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица при предлагането на едро на плодове и зеленчуци на тържищата при почти всички наблюдавани продукти се отчита известно повишение на цените. Картофите, домати (оранжерийни и внос), ябълките, десертното грозде и оранжерийните краставици поскъпват в границите от 1,2% до 9,1% на седмична база. Поевтиняване е налице при зелето – с 5,2% и при пипера - с 2,8% (зелен) и с 0,6% (червен).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.10.2021 г., лв./кг

	30.10.2020	22.10.2021	29.10.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,67	0,81	0,82	22,4	1,2
домати (оранжерийни)	2,35	2,27	2,31	-1,7	1,8
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,67	1,83	1,93	15,6	5,5
краставици (оранжерийни)	2,21	1,86	2,03	-8,1	9,1
краставици (открити площи)	*	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,25	1,43	1,39	11,2	-2,8
пипер (червен)	1,37	1,54	1,53	11,7	-0,6
зеле	0,63	0,96	0,91	44,4	-5,2
дини	*	*	*	-	-

	30.10.2020	22.10.2021	29.10.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,27	1,11	1,15	-9,4	3,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,42	1,38	1,44	1,4	4,3

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Годишните изменения на цените на основните плодове и зеленчуци са преобладаващо в посока нагоре. Пиперът (зелен и червен), вносните домати, картофите и зелето се търгуват с между 11,2% и 44,4% по-скъпо, отколкото по същото време на миналата година. При десертното грозде, макар и минимално (1,4%), също е налице увеличение. –Средната цена на едро на ябълките е с 9,4% по-ниска от миналогодишната, а тази на оранжерийните краставици и домати, респективно с 8,1% и с 1,7%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.10.2021 г.

